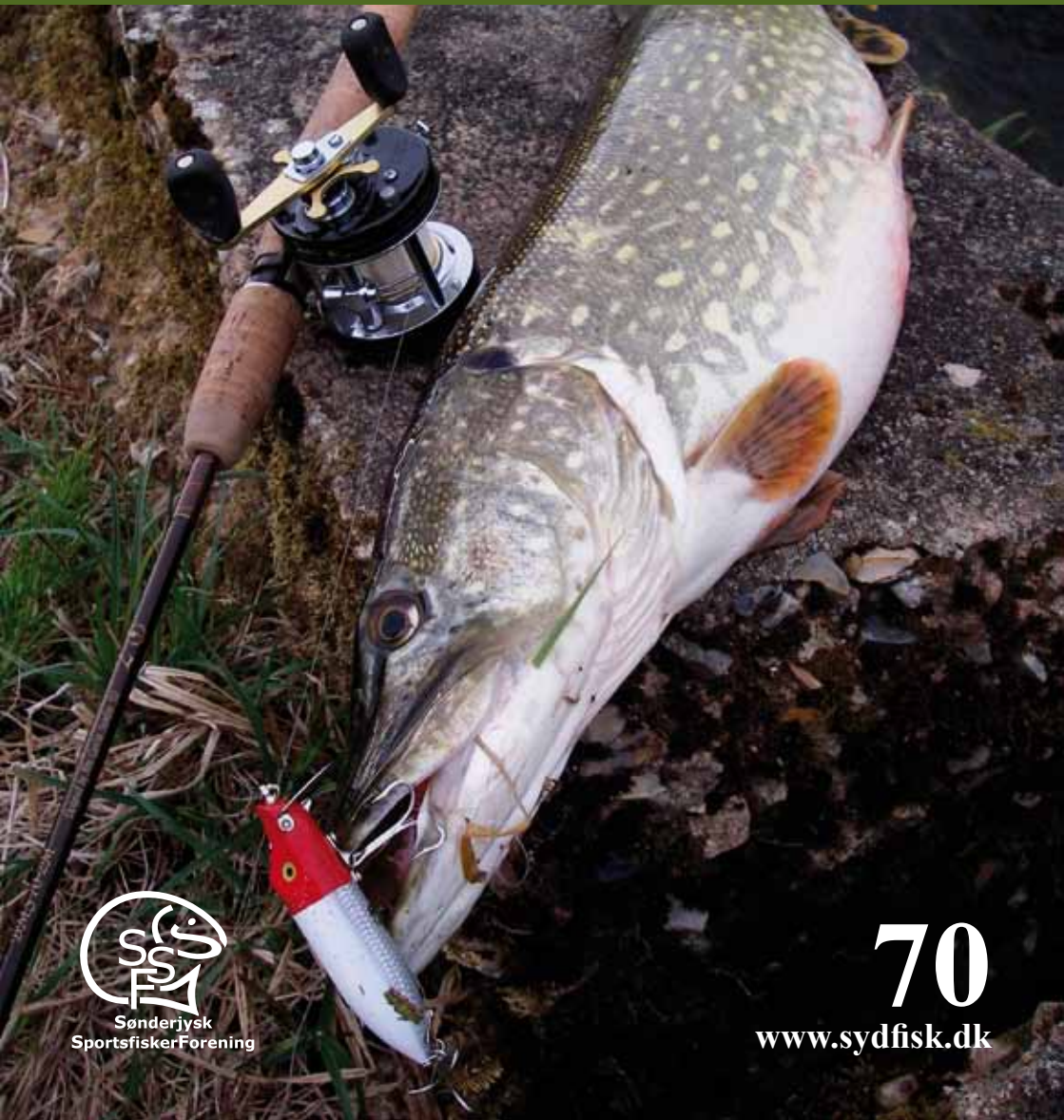


LYSTFISKER

SØNDERJYSK SPORTSFISKERFORENING





OTTO CHRESTENSEN
entreprenør

Stensbækvej 16, Arnum, 6510 Gram
Tlf. nr. 74826490

www.ottochrestensen.dk

GAMMELBRO CAMPING

Ferie i Sønderjylland



BOOK NU
WWW.GAMMELBRO.DK

+45 74 58 41 70



LYSTFISKER

SØNDERJYSK SPORTSFISKERFORENING



Nr. 70 · 18. årgang Maj 2023

Udgives 4 gange årligt:
Medio februar, maj, august og
november.

Redaktion

Lars Ø. Jensen 30 96 96 47
Mail: loejart@gmail.com

Foreningens bestyrelse

Preben Nielsen 30 85 11 01
Kaj Olesen 74 52 81 53
29 70 81 53

Niels N. Petersen 24 61 19 29

Peter Krüger 74 53 39 43
21 20 16 12

Michael Røge 60 48 96 62

Lars Røge 25 36 71 51

Rasmus Schou 30 96 30 65

Erik Tveskov 30 28 16 73

Aage Hertzum 29 92 16 88

Michael Jensen 53 58 91 18

Forside

Maj måned er en af årets
bedste til geddefiskeri.

Billede

Lars Østergaard Jensen.

FORMANDEN HAR ORDET

Så kom foråret denne næstsidste søndag aften i april, hvor jeg kan se tilbage på dage med godt vejr og solskin.

Snart er geddefredningen forbi i søerne og det spændende fiskeri efter de store sømkasser kan genoptages. Men der er også laksefiskeri i de vestvendte vandløbssystemer, hornfisk på kysten, pig-hvarrer ved Vesterhavet og bækkørrederne fiskes måske snart med efterligninger af majfluer i åerne. Uanset hvad du fisker efter, så nyd naturen og den friske luft, når du er af sted.

Jeg har også en opfordring til dig, der fisker som almindeligt medlem ved vores vande: Snak med folk, du møder. Vis dit eget fiskekort og spørg efter deres. Snak om reglerne, mind hinanden om, hvordan reglerne er, hvordan fisk skånsomt håndteres, hvis de skal genudsættes og hvordan vi færdes ved åer og søer. Vi skal huske på, at fiskevandene er nogle, vi har lejet. Det vil sige, at de kun er til låns. Mange års arbejde med at pleje kontakterne til lodsejerne kan hurtigt blive ødelagt, hvis vi ikke opfører os ordentligt ved vandene.

Lystfiskeriets dag afholdes lørdag den 13. maj ved Dyringkær put and take sø, så husk at fortælle om det til jeres familie, venner eller naboer og tag dem med til søen den lørdag.

Og endelig afholder vi den årlige Fuglesø fiskekonkurrence for skolebørn søndag den 13. august. Læs mere herom på hjemmesiden.

God sommer.

Knæk og Bræk
Preben Nielsen, Formand



Gengivelse tilladt med kildeangivelse

SPAR

HOPTRUP

Hoptrup Hovedgade 53
6100 Haderslev
Tlf. 74 57 52 04

SPORTSPRÆMIER · BRANDVÆSEN GAVER · GAVEARTIKLER · GRAVERING



WARNCKE SPORTSPRÆMIER

v/Gunnar Toft

Aarø Sundvej 60 · 6100 Haderslev · Tlf 74 52 27 14 · Fax 74 53 27 18
info@warnckesport.dk · www.warnckesport.dk

STYDINGVVS

Kvalitet og tryghed!
Tingvejen 30N, 6500 Vojens

Tlf: 74 50 73 07
www.stydingvvs.dk

VVScomfort

... dit lokale bad- og energicenter

Åbningstider i Bad og Energiudstillingen:
mandag - torsdag.... 13.00 til 16.00
fredag..... 8.00 til 12.00
Eller efter aftale.

EDC GROS BØL

Rådhuscentret 2 · 6500 Vojens
Tlf.: 74 54 24 84 · E-mail: 609@edc.dk

Så blev træerne søsat

I sidste udgave af LYSTFISKER fortalte Erik Tveskov om det planlagte projekt med udlægning af gran i Slivsø, som han i mere end to år har arbejdet på at få godkendt og realiseret. Udlægning af grangrene nær land på sydsiden og

hele træer længere ude vil især gavne aborre, men også geddeyngel. Læs hele artiklen »Julelege i Slivsø« i sidste udgave. I mellemtiden er projektet nu afsluttet, fortæller Erik, som har sendt nogle fotos fra begivenheden.



Formandens beretning 2022/2023

Af Preben Nielsen

Efter velkomsten til den 18. ordinære generalforsamling i Sønderjysk Sportsfiskerforening fortalte Preben Nielsen først om Danmarks Sportsfiskerforbund kongres og bagefter om årets gang i Sønderjysk Sportsfiskerforening siden sidste generalforsamling i marts 2022.



Danmarks Sportsfiskerforbund

DSF kongres den 26.-27. november 2022 i Vingsted. Der er lavet rettelselser til forbundsvedtægter, som er sendt ud til foreningerne til godkendelse. Det bliver gjort elektronisk. Kontingentet til DSF fortsætter med at være det samme i 2023, men i 2024 bliver det pristalsreguleret. Det var en god kongres. Forbundet kører meget emneorienteret, og der er medlemsfremgang.

Hvert andet år samles repræsentanter for foreninger, individuelle medlemmer og den siddende forbundsbestyrelse til Danmarks Sportsfiskerforbunds kongres. Formålet med kongressen er at evaluere den forgangne kongresperiode og sætte holdet og kursen for den følgende periode. Kongressen foregår i weekenden 26.-27. november på Vingsted Hotel og Conferencecenter. Den

indledes lørdag med en velkomst og forbundets mundtlige beretning leveret af formand Torben Kaas.

Nye og tidssvarende vedtægter

Forslag til nye vedtægter for Danmarks Sportsfiskerforbund bliver et centralt tema på dette års kongres. Et udvalg nedsat af forbundsbestyrelsen har siden 2021 arbejdet med et forslag til ændrede vedtægter, som skal drøftes på kongressen. Med de nuværende vedtægter har forbundet ét sæt vedtægter for foreningerne og ét sæt for individuelle medlemmer. I forslaget til nye vedtægter er de to sæt vedtægter skrevet sammen i et nutidigt sprog.

Forslaget indeholder en enkel og tidssvarende medlemsstruktur samt en mere agil budgetmodel. Ifølge forslaget skal kongressen ikke længere godkende rammebudgetter for to år ad gangen. I stedet udarbejder forbundsbestyrelsen årlige driftsbudgetter hvert år inden nytår.

Vi skal være flere

Torben Kaas sagde i sin beretning: »Som sagt har det fyldt meget i bestyrelsens arbejde, at vi skal have vendt medlemsudviklingen. Ikke bare sådan lidt, men en rigtig vending, så vi får reel og mærkbar medlemsfremgang år efter år. Allerede for tre år siden fik vi igen lidt flere medlemmer, og det har vi fået i årene efter. Ikke mindst i 2021, hvor corona gav mange nye fiskere.«

Vi skal opleves på den rigtige måde

»Vi har generelt gjort os meget umage med at blive tydeligere for lystfiskerne.

Kun hvis det, som vi laver, er synligt, aktuelt og tilgængeligt, kan vi håbe på, at flere vil være en del af DSF.«

Vi skal være flere foreninger

»Vi vil rigtig gerne have flere foreninger ind i forbundet, og vi vil rigtig gerne have flere medlemmer ind i de foreninger, der er åbne for nye medlemmer. Som jeg nævnte indledningsvist, er det ikke her det store medlemspotentiale er – potentialet er jo blandt de individuelle lystfiskere – men det er i foreningerne, at langt de fleste aktiviteter foregår og hvor vi har de lokale vagthunde på vandmiljø. Foreningerne står slet og ret for en stor civilsamfundsopgave, som vi skal understøtte.«

Vi skal være flere individuelle medlemmer

»Lidt overraskende har det vist sig, at lystfiskere er mere analoge, end de er digitale. Den mest almindelige indgang til at lære nyt om sit lystfiskeri er magasiner og bøger. Det er nyttig viden for os, for det siger noget om, hvordan vi kan komme i kontakt med de mange derude, som ikke kender til hverken foreninger eller forbund.

Den næstmest almindelige indgang til ny viden om fiskeriet er grejhandlerne, som mange nyfiskere får deres første vejledning i lystfiskeri af. Først på tredjepladsen kommer de sociale medier, Internettet og ikke mindst YouTube.

Når vi ved, hvor de individuelle lystfiskere finder ny inspiration til deres fiskeri, så ved vi også, hvor vi kan komme i kontakt med dem og fortælle dem om vores arbejde. Jeg gætter på, at nogle vil melde sig ind, når de hører om det arbejde, vi udfører, men som de i dag ingen anelse har om.

Vi har grundigt undersøgt, hvordan vi

kan udnytte den viden, og er landet på at række ud til lystfiskerne i et samarbejde med grejhandlerne og gennem målrettet og fokuseret indsats på nettet, på sociale medier og på YouTube. Og så skal vi samtidig holde fast i magasinet Sportsfiskeren, som har ganske stor betydning for den løbende kontakt med lystfiskerne derude.«

Et udvalg nedsat af forbundsbestyrelsen har siden 2021 arbejdet med et forslag til ændrede vedtægter. Med de nuværende vedtægter har forbundet ét sæt vedtægter for foreningerne og ét sæt for individuelle medlemmer. I forslaget til nye vedtægter er de to sæt vedtægter skrevet sammen i et nutidigt sprog. Forslaget indeholder en enkel og tidssvarende medlemsstruktur og en mere agil budgetmodel. Ifølge forslaget skal kongressen ikke længere godkende rammebudgetter for to år ad gangen. I stedet udarbejder forbundsbestyrelsen årlige driftsbudgetter hvert år inden nytår.

Forslag til nye vedtægter blev vedtaget med undtagelse af §19 stk. 4, der forbliver som i de gamle vedtægter. §19 stk. 4 handler om vedtagelse af vedtægtsændringer, og formuleringen er fortsat: Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver 3/4 af de fremmødte kongresmedlemmers samlede stemmeanstal.

De nævnte indsatser tager sit udgangspunkt i, at DSF er en interesseorganisation for lystfiskere i Danmark med følgende vision: Lystfiskeri for alle – i en rig natur med flere vilde fisk. Og følgende mission: DSF arbejder for at skabe det bedst mulige grundlag for alle, der vil dyrke lyst- og sportsfiskeri i Danmark.

De væsentligste kerneopgaver er:

- at arbejde for en bedre natur-, miljø- og fiskeriforvaltning.
- at gøre lystfiskeriet til en spændende og meningsfuld fritidsinteresse.
- at gøre det lettere at være foreningsleder.

DSF er vandmiljøets vagthunde

Vi udarbejder klager, når vi skal have prøvet godkendelser, dispensationer og tilladelser ved Nævnet, hvis vi mener, de ikke overholder loven eller er fagligt utilstrækkelige.

Udarbejder hørings svar til bekendtgørelser og lovforslag samt udkast til godkendelser, dispensationer og tilladelser.



Beretning om året i Sønderjysk Sportsfiskerforening

Sæsonpremiere i det vestvendte å system Ribe Å i 2022 startede med mange fisk og på premieredagen blev der fanget pænt med fine laks i Ribe Å systemet. I vores vande Fladså og Gram Å blev der på åbningsdagen hjemtaget 5 laks! På Gels Å Sammenslutningens område blev der fanget 1 laks på 75 cm og 5 kg. Resten af året 2022 forløb stille og roligt. Som i de andre år var der perioder med meget lidt nedbør. Ved sæsonens afslutning var der faktisk stadig både store og små laks tilbage, som SSF-medlemmer kunne fiske på. Som

noget nyt i 2022 lavede vi et forsøg med at frigive nogle af vores laks fra laksekvoten til foreningerne længst ude i Ribe Å Systemet. Gels Å Sammenslutningen af 1926 besluttede at frigive 11 små laks og 9 store laks til en pulje, som fordeles af SU og SSF frigiver 6 små laks. Konsortiet Ribe Vesterå fik tildelt 15 smålaks og 3 storlaks. Ribe Sportsfiskerforening fik tildelt 4 storlaks, The Big Five fik tildelt 2 smålaks og 1 storlaks

SU-formandsmøde 31. maj 2022

På SU møde 31. maj gav Lars Brinck Thygesen en god og grundig orientering om det store arbejde udført i den arbejdsgruppe, som blandt andet Ribe Sportsfiskerforening tog initiativ til at danne. Arbejdsgruppen bestod af personer, som har repræsenteret en lang række væsentlige interesser i og omkring Ribe by. Lars gjorde opmærksom på, at gruppen ikke har peget på en bestemt passage løsning ved Ribe by. Formand Tom Donbæk blev genvalgt.

Der blev afholdt møde med bestyrelsen i Gels Å Fiskeriforening omkring de sidste 15 styrt i Gels Å. Der er nedsat en arbejdsgruppe til at varetage opgaven. Man besøgte desuden Brede Å for se de nye styrt her.

Skarv

Nøjagtigt 11.432 mennesker har skrevet under på, at der er behov for en bedre og mere bæredygtig forvaltning af skarven



for at passe på sårbare fiskebestande i Danmark. Underskrifterne blev af Danmarks Sportsfiskerforbund afleveret til miljøminister Magnus Heunicke under et møde på Christiansborg.

Skarven sætter nemlig en lang række fiskebestande under stort pres både i saltvand og ferskvand. Stalling bestandene er siden 2010 gået tilbage med cirka 90 % og er tæt på at uddø i Råsted Lilleå i Vestjylland – udelukkende på grund af prædation fra skarven. En anden fiskeart, snæblen, der i forvejen er på randen til udryddelse, presses også hårdt af skarven.

Projekt Smoltvagt

Magnus Heunicke blev desuden orienteret om det aktuelle projekt Smoltvagt Nyt landsdækkende smoltvagt-projekt skal forbedre lystfiskeriet der skal beskytte de sårbare ørredsmolt under udsætningerne i april måned.

Over hele landet kan frivillige lystfiskere fra slutningen af marts melde sig som smoltvagter for at skræmme skarven og andre fiskespisende fugle væk fra åmundingerne i de kritiske dage, hvor nye udsætningssmolt tager den farifulde vej ud i havet.

Fleere lystfiskerforeninger oplever, at skarverne er massivt til stede i forbindelse med udsætninger af ørredsmolt, og undersøgelser af prædation på ørred- og laksesmolt har vist, at cirka halvdelen af smoltene bliver ædt i den korte periode, hvor de trækker mod havet. Dermed er der et stort behov for at beskytte de små ørreder i den sårbare periode, hvor de trækker ud i havet.

Frivillig indsats må ikke stå alene

Danmarks Sportsfiskerforbund håber, at modtagelsen af de 11.432 underskrifter har gjort indtryk på miljøministeren.

»Miljøministeren lyttede med alvor til vores bekymringer for de sårbare fiskebestande, der mange steder er hårdt pressede af skarven. Han konstaterede samtidigt, at man med skarvforvaltningsplanen for skarver fra 2022 allerede havde imødekommet nogle af Forbundets ønsker, men han ville tage vores input med tilbage i ministeriet og til Miljøstyrelsen, siger formand i Danmarks Sportsfiskerforbund! Vi gentager til enhver tid budskabet og vil naturligvis gerne deltage i arbejdet med en ny skarvforvaltning, der er tilpasset lokale forvaltningsbehov og samtidig ikke alene hviler på initiativer fra de frivillige, men lægger et større ansvar hos staten for at sikre truede fiskearter mod udryddelse!« fortalte Torben Kaas.

Preben Nielsen fortalte i sin beretning i Gram, at DSF har afholdt foredrag om stalling og skarv. I området har 4 vandløb deltaget i projektet. Der er lavet forsøg med skarvvagter og andet. Foreningen overvejer at undersøge, om der er mulighed for at regulere skarv ved Haderslev fjord.

Som sidste år har vi også forsøgt gøre noget ved de mange skarver langs vores vandløb. Der skal være plads til alle naturligt hjemmehørende arter. Det gælder også skarv, men i en meget menneske påvirket natur vil der imidlertid opstå ubalancer, så arter indbyrdes kan true hinandens eksistens. Det skyldes ikke mindst, at skarverne igennem de senere år i stigende grad søger deres føde i vandløb og søer. Derfor vil det ikke være muligt at genskabe selvreproducerende bestande af vilde fisk i de danske vandløb og søer, hvis der ikke bliver gjort noget seriøst for de muligheder, som der findes for regulering af skarv fremover. Vi søger og har tilladelse til at skyde skarv ved Hoptrup Å og Sliv Sø via

aftaler med gode jægere. Gels Å Sammenslutningen søgte og fik ligeledes tilladelse til at regulere skarv. Sønderjysk Sportsfiskerforening har indgået en lignende aftale med lodsejerne ved Jels Å og Nørreå i år.

Lige nu er der fra Danmarks Sportsfiskerforbund sat fokus på skarven og de reguleringsmuligheder, der er vedtaget. Skarven er gået fra at være en truet fugl til også at være en trussel for sårbare fiskearter. En sulten fugl, der hver dag skal indtage cirka 500 gram fisk for at overleve, har gennem de seneste par årtier i stigende grad søgt føde i ferske vande. Nu oplever flere foreninger, at fiskebestandene har nået det hidtil laveste niveau. Især stallingen, som tidligere fandtes i meget store mængder, er nu blevet en sjælden fangst for lystfiskerne. Men også bækørrederne er blevet fåtalige og ikke mindst har flere undersøgelser fra blandt andet Skjern Å vist, at over 50% af alle lakse smolt, bliver ædt af skarv. Også i søerne har skarverne i stigende grad taget for sig af fiskebestandene.

Også på kysten har flere foreninger oplevet flokke af skarver, som i havørredsmoltens udtræksperiode har ædt af de små fisk i åmundingerne. Historisk set ligger der undersøgelser om mængden af fisk i vandløbene. Blandt andet viser en undersøgelse fra den øvre Gudenå i 2004, altså tiden før skarverne for alvor indfandt sig i vandløbene, at der typisk vil være cirka 500 stallinger per kilometer å. Når man sammenholder med undersøgelser fra 2015 i Kongeåen, der på mange måder er et sammenligneligt vandløb, viste det sig, at der nu kun var 28,6 stallinger per kilometer vandløb.

På trods af mange undersøgelser, der har påvist skarvernes prædation, har lystfiskerne haft svært ved at trænge

igennem det politiske system for at opnå bedre reguleringsmuligheder. På den ene side har organisationerne med fiskeriinteresser ønsket flere tiltag, og på den anden side har andre organisationer talt skarvernes sag ud fra den overbevisning, at naturen bør klare sig selv uden megen regulering.



Kursus i elektrofiskeri

Gels Å Sammenslutningen lagde som sædvanligt vand til elektrofiske kursuset den sidste weekend oktober. Der blev fisket på strækningen ved Kastrup enge.

Fredag elfiskede vi med Dansk Center for Vildlaks (DCV) udstyr i Gelså fra hovedvej 24 ned til Varming bro. Der var godt med laks på strækningen, og vi afleverede 23 hunner og 46 hanner til DCV. På strækningen så vi mange ungfisk af både stallinger og ørreder samt store havørreder, hvilket lover godt for de kommende år. Mest overraskende var det, at vi talte mellem 200 og 300 snæbler på strækningen. Den tidligere rekord er fra december 2020 hvor vi talte 34 snæbler mellem Gram og Fole.

Lørdag startede vi i Gram og Fole og fiskede ned til et par hundrede meter nedstrøms Harrebybro i Fladså. På strækningen så vi igen mange ungfisk af både stalling og ørreder. Vi afleverede 26 hunner og 8 hanner til DCV. På

strækningen talte vi godt 30 snæbler. Det har været en positiv oplevelse at se de mange ungfisk på strækningerne og ligeledes de mange snæbler.

Desværre var de opfiskede laks i en voldsom dårlig forfatning – vi har aldrig tidligere set så stort et antal laks med skader! Mange laks havde store huller helt ind til kraniet og andre steder på kroppen. Og stort set alle laks har været fyldt med svamp. Der er ingen tvivl om, at en meget stor del af skaderne sker, når laksene forsøger at passere opstemningerne ved Ribe by. I Varde Å så man tilsvarende skader på laksene for en del år siden, men de forsvandt, da man etablerede en strygsløsning forbi Sig dambrug. DCV er dygtige til at holde liv i de indleverede laks, så årets avl er ikke i fare, men det er stærkt bekymrende, at de mange laks, der skal gyde naturligt i Ribe Å systemet, er i samme dårlige forfatning. Det kan ikke undgås at en stor del af laksene dør inden gydning – og at det derved har en negativ påvirkning på gydebestanden i Ribe Å systemet.

Årets oplevelser understreger igen, at der er et stort akut behov for, at Esbjerg kommune får etableret en velfungerende passageløsning igennem Ribe by.

Udsætning af Laks i Ribe Å

I 2022 blev der udsat cirka 30.000 halvårs laks til en pris på 174.000 kr.

De udsatte laks er omfattet af mærkningsprogrammet, som har til formål at dokumentere effekten af udsætninger – herunder at estimere andelen af lakseopgang, der er baseret på udsætnings- og naturligt producerede laks. Mærkningen af fisk består af en fedtfin-klipning.

Det er planen at forsætte mærkningen. Det forventes, at vi kan opfylde fi-

skeplejens udsætningsplan med 30.000 stykker ½-års laks i 2023.

Miljøprojekter

Der har været kontakt til Haderslev Kommune for få sat gang i projekterne ved Toftlundvej med at få omdannet det store fald ved styrtene til gydebanker magen til det, der blev lavet ved spejderlejren i Hjartbro. Men de træder vande lige nu. Nadja Dall, som har været vores kontaktperson ved Haderslev Kommune, har valgt at søge job et andet sted og vendte ikke tilbage efter overstået barselsorlov.

I det kommende år afholdes møde med Haderslev Kommune for at få status på, hvilke vandløbsprojekter vi kan forvente gennemføres fremover i Gels Å.

Sidste nyt om de 15 opstemninger i Gels Å

Den 2. juni var der arrangeret fremvisning af de nye stryg i Brede Å sammen med lodsejerne fra Gels Å Fiskeriforening, Torben Hansen fra Brede Å Lystfiskerforening og Finn Sivebæk, DTU samt SU. Det var rigtig givtig aften som sluttede i Brede Å Lystfiskerforenings klubhus med kaffe og blødt brød. Der blev siden nedsat en arbejdsgruppe. Vi havde et rigtig godt møde med bestyrelsen for lodsejerne ved Gelså, der er meget positive for, at vi får etableret mange nye stryg i Gelså. Gruppen skal arbejde på at gennemføre flest mulige af de 15 potentielle stryg I arbejdsgruppen sidder formanden for bredejerne Søren Lund Hansen, lodsejer Peter Thyssen, Torben Hansen fra Brede Å Lystfiskerforening samt Niels Lodberg og Tom Donbæk. Vi er meget glade for, at Torben har tilbudt at være med i arbejdsgruppen, da han har gennemført

to lignende projekter sidste år i Brede Å og gennemfører tre projekter igen i år. Hans viden og erfaringer er guld værd og letter vejen til gode projekter betydeligt.

Klimatilpasninger i Ribe Å system

Der har været en henvendelse fra Københavns Universitet omkring landskabsarkitekt- studerende, som skulle udarbejde forslag til klimatilpasninger i Ribe Å systemet. De kom angående forslag til optimering af selve driften af Yder Mølle på besøg for at beskue forskellige steder langs Ribe Å System. De studerende startede ved Bevtoft Kirke, hvorefter de gik ned til Gels Åen for se området, hvor åen som et af de første steder i landet blev genslynget. Erik Tveskov og Lars Brink Tygesen guidede dem rundt. Man besøgte flere steder og sluttede med at besøge Ribe By for se de udfordringer, der er her. Så de studerende burde være godt klædt på til at udarbejde forslag til klimatilpasninger.

En lidt uheldig sag

Et medlem købte gæstekort hos Ribe Sportsfiskerforening til sin bror og dennes søn. Herefter fisker de i Gelså Sammenslutningens vande og hjemtager en laks – indberetter laksen som fanget på dagkort, uden at have købt dagkort.

Sagen blev overgivet til fiskeristyrelsen, som så på sagen, der senere blev afklaret på mindelig vis.

Anstrengt økonomi hos Dansk Center for Vildlaks

I sommers deltog Tom og Preben i et møde hos DCV, der har fået en donation på 1 million kroner, hvilket dog ikke er langtidsholdbar.

Fiskeekspressen

Fiskeekspressen er overdraget til Sønderjysk Sportsfiskerforening, så nu ejer vi traileren. Vi har besluttet at fortsætte med at tage ud til arrangementer som en del af de opsøgende aktiviteter med at lave PR for foreningen.

Fangstjournalen

Niels gennemgik status for fangstjournalen på hjemmesiden. Der bliver lagt nyhed op om indberetninger af laks m.m. for Ribe Å system. Senere vil der også opsættes for indberetninger af fisk i resten af vores vande.

Nyt fra Slivso

Bådtraileren er sat i stand og båden er i søen. Vi søger stadig to nye både. Der vil blive opsat nøglebokse. RJS, PN og MR arbejder videre på det.



Haderslev Havn

Der er indsendt ansøgning til fiskeristyrelsen om mulighed for at fiske ved Haderslev Havn.

Lystfiskeriets dag

Lørdag den 13. maj 2023 afholdes Lystfiskeriets Dag ved Dyringkær put & take. Sidste år deltog omkring 40-50 mennesker, hvilke var en mindre end ellers.

Fuglsø Fiskekonkurrence

Der havde tilmeldt sig 16 deltagere til konkurrencen den 7. august 2022. Største fisk blev en gedde på 86 cm.

I 2023 afholdes Fuglesø Fiskekonkurrence søndag den 13. august 2023.

Juletræer i Slivso

Udlægning juletræer i Slivso. Der er lavet aftale med en skovfoged om udlægning af nåltræer i søen. Erik Tveskov forespørger desuden om marksten i nærheden af Slivso.

Sandart i Haderslev Dam

Der er et projekt på tegnebrættet vedrørende udsætning af sandart på 20-26 cm.

Starup Bæk

Her er udført et flot projekt, der sikrer fri passage til opgang i vandløbet.

Om Kystrådet

Arbejdet er sat i hvile på grund af blandt andet valg. Landbruget er interesseret. Preben Nielsen arbejder videre med det.

Sandbækken gravet

Lars Jøhnsen og Svend Brodersen har gravet i Sandbækken uden tilladelse. Der skal nu udlægges 10 kubikmeter gydegrus i vandløbet og måske et sandfang i bækken.

Nye rev i Lillebælt

Fra foreningen deltog Erik Tveskov, Aage Hertzum og Tim Bonde i et møde vedrørende forslag til placering af stenrev. Der er planlagt nyt møde den 7. juni.

Efter pighvar

Der deltog 10-11 medlemmer til fisketuren over til Børsmose efter pighvar. Der blev fanget et flot eksemplar på cirka 3,5 kg.

Undersøgelse i Haderslev Dam

Miljøstyrelsen Syddjylland foretog i forbindelse med det nationale overvågningsprogram NOVANA en undersøgelse af Haderslev Dam. Miljøstyrelsen satte i alt 10 garn. Formålet var at bestemme fiskebestandens sammensætning og fiskenes størrelsesfordeling.

Rådata fra undersøgelsen har været tilgængelige via dette link: <https://miljoedata.miljoportal.dk/>

Ved undersøgelsen blev der i de 10 biologiske oversigtsgarn registreret følgende arter: Aborre, sandart, hork, skalle og brasen. Der er tale om en »reduceret« undersøgelse (Det vil sige, at der ikke er foretaget en supplerende elektrofiskning efter ekstra arter og heller ikke lavet en længdefordeling pr ½-cm for alle fisk). Der er således ikke registreret hverken ål, karpe eller gedde ved i forbindelse med undersøgelsen selvom vi ved, at de er til stede i søen – men sandsynligvis ikke i stort antal. Der er heller ikke lavet en opgørelse, så vi kan se en fordeling og mængde af de forskellige årgange indenfor hver art (kun om de er <10 cm / >10 cm).

På baggrund af undersøgelsen er min vurdering, at fiskebestandens størrelse og sammensætning ikke er god – den er faktisk ret dårlig (men det er I jo heller ikke selv i tvivl om).

Der er således alt for mange fisk og de er samtidig for små. Samtidig er for-



holdet mellem rovfisk (>10 cm) og fredfisk meget skævt. Især er aborrebestanden tilsyneladende meget lille i forhold til skallebestanden, der samtidig er for stor – og så er der en meget stor bestand af små hork.

Med hensyn til sandartbestanden, så er den faktisk ikke helt ringe, især i forhold til, at der faktisk kun er registreret ca. dobbelt så mange aborrrer – dog ingen store sandart. De største var vel omkring 25 cm, fortæller Erik Tveskov.

Ribe Å System

Handlingsplan for Ribe Å Systemet 2023-2027. Version 2023-02. Revideret 04.02.23

I 2002 skrev Samarbejdsudvalget sin første handlingsplan for Ribe Å Systemet. Handlingsplanen pegede på, at vi burde stoppe avlsarbejdet for ørreder med det samme og i stedet fokusere på at forbedre de fysiske forhold i vandløbene. Det havde man haft stor succes med i både Vejle Å og Kolding Å.

Den sidste udsætning af ørreder i Ribe Å Systemet fandt sted i oktober 2002. Samme år inviterede vi de lokale vandløbslaug under Sønderjysk Landboforening og kommunerne til et fælles samarbejde om fysiske forbedringer af tilløb og hovedløb.

I de kommende år blev der udlagt omkring 3.500 m³ grus og sten i omkring 50 forskellige tilløb. Det var tydeligt for enhver, at indsatsen gjorde en stor forskel, for aldrig havde vi set så mange gydegravninger og aldrig havde vi set så mange små og naturlig producerede ørreder, når vi gik langs vandløbene.

Fiskeriet blev væsentlig bedre og flere oplevede, hvordan mindre flokke af havørreder trak op i åen, når der var flom.

I 2012 gennemførte DTU en be-

standsanalyse i hele Ribe Å Systemet. Man fandt ½-års ørreder på 73% af alle befiskede stationer mod 59% i 2002. Tætheden af ½-års ørreder på stationerne steg til 42 stk. pr. 100 m² mod 21 stk i 2002. Mængden af vilde ørreder var med andre ord fordoblet på 10 år.

I 2022 gennemførte DTU igen en bestandsanalyse, og man fandt ½-års ørreder på 76% af stationerne og tætheden steg til 44 stk. pr. 100 m². Desværre faldt den gennemsnitlige tæthed for ældre ørreder fra 8 stk. pr. 100 m² til 5 stk. i 2022.

Fra 2012 til 2022 er der blevet lidt flere ½-års ørreder men væsentlig færre ældre ørreder. Dette kan have flere årsager. Der er bl.a. kommet flere prædatorer end tidligere. Antallet af fiskehejre, oddere og skarv har været stigende gennem de sidste 10 år. Det er i sig selv positivt

Gels Å

I 2022 er der nedsat en arbejdsgruppe med to lodsejere fra Gelså bredejerforening, to medlemmer fra Samarbejdsudvalget og Torben Hansen fra Brede Å. Arbejdsgruppens mål er at ændre de mange stejle stryg af kampesten til 15 grus stryg med en hældning på cirka 2 promille. Samtidig ændres bredden af strygene til cirka 3 gange den nuværende bundbredde. Hvis alle strygene etableres, skaber det ca. 37.000 m² fortrinlige gyde- og opvækstområder for både stalling, ørreder og laks. Projekterne koster samlet cirka 13 millioner eksklusiv moms.

Efterfølgende tog Ribe Sportsfiskerforening og Danmarks Sportsfiskerforbund i 2019 initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle skabe lokal dialog og fælles forståelse samt identificere og beskrive de hensyn og forhold,

gruppen var enige om skal have opmærksomhed ved gennemførelse af et klima- og passageprojekt.

Arbejdsgruppen har bestået af personer, der har repræsenteret en lang række væsentlige interesser i Ribe. I arbejdsgruppen er der enighed om, at en kommende klimatilpasning og passage-løsning ved Ribe by, hvis den udføres korrekt, kan tilgodese de nødvendige klima-, natur- og kulturhistoriske hensyn. Gruppen er enige om, at de forskellige hensyn ikke er modstridende.

Medio maj 2022 afleverede arbejdsgruppen et notat til Esbjerg Kommune. Notatet indeholder flere anbefalinger til Esbjerg Kommune.

Laksekvoten 2023

DTU skriver bl.a. følgende i deres redogørelse til SU:

- Det er vigtigt at bestandene af laks er bredt genetisk funderet og det er derfor vigtigt, at bevare de forskellige livshistorietyper
- Laks over 73 cm består af to livshistorie typer; henholdsvis de tidlige storlaks og mellemlaksen, der trækker op fra maj/juni måned
- Erfaringer fra atlantehavslaksens øvrige udbredelsesområde (udlandet) viser, at særlig storlaksen er i ri-

siko for at forsvinde fra bestandene ved uhensigtsmæssig forvaltning.

- Det at storlaksen forsvinder fra bestandene i udlandet, er noget som DTU Aqua er opmærksom på og DTU Aqua skal sikre, at dette så vidt muligt ikke sker for de danske bestande.
- Erfaringerne viser, at kvoten på storlaks hidtil bliver opbrugt og i mange vandsystemer sker det forholdsvis hurtigt efter premierestarten den 16. april.
- Ved at dele kvoten på de store laks i to portioner opnås en fordeling på hjemtagne laks, som både omfatter de store laks og tidlige laks og de senere og mellemstore laks (typisk 2 havår) og dermed også en mere afstemt hjemtagelsesrate på de forskellige livsstrategier, herunder størrelsesgrupper. Med andre ord sker todelingen af kvoten af laksene over 73 cm for at skåne vores tidlige storlaks.

Desuden er der afsat 5 laks til B fiskevand. I lighed med 2022 ser Gelså Sammenslutningen og Sønderjysk Sportsfiskerforening i løbet af august på, om de har mulighed for at overdrage nogle af deres laks til de øvrige medlemmer pr.

Kvoten er som i 2022, men de store laks er opdelt i 2 dele:

Kvotefordeling 2023	Laks på 73 cm eller derunder	Laks over 73 cm pr. 16.04.23	Laks over 73 cm pr. 16.06.23
Konsortiet Ribe Vester Å	13	5	5
Ribe Sportsfiskerforening	33	13	12
Nørre Å Konsortiet	6	2	2
Svend Brodersen (Gram Slot)	3	1	1
Gelsåsmenslutningen af 1976	33	12	14
Sønderjysk Sportsfiskerforening	21	9	8
The Big Five	0	1	0

1. september. Medmindre der kommer indsigelser mod ovenstående fordeling, så er dette den gældende for sæsonen 2023.

Gram Å og Fladså og Gels Å

Der er ikke de store ting at berette om Gram Å og Fladså og Gelså. Dog har vi genforhandlet aftalen om fælles fiskeri med Ribe Sportsfiskerforening på Fladså Å fra Fole dambrug til Harreby bro for en ny 10-årig periode. Forhandlingsforløbet har været en god oplevelse og tegner godt for det fremtidige samarbejde.

Et par af de unge medlemmer af bestyrelsen har været ude i Hornsgård bæk og løsne og flytte grus i bækken. De gik strækningen igennem med hver sin greb. Et sted, hvor der for 3-4 år siden var blevet fyldt grus i, var dette blevet skyllet mere end 50 meter nedstrøms i én stor bunke. Med hårdt og flot udført arbejde blev gruset fordelt og er nu klar til de gydende havørreder og laks.

Dyringkær Put and Take

Efter flere forsøg på at få søen gjort virus fri i løbet af 2021 og starten af 2022 lykkes det at få lov at åbne søen for fiskeri igen. Efter en langsom opstart er salget at fiskekort stille og roligt ved at finde det leje, som det havde før virusen lukkede søen. Det var godt at få gang i søen igen. Dyringkær gruppen som passer søen og vedligeholder området kunne ånde lettet op og forsætte det store arbejde.

Hjemmesiden

Hjemmesiden www.sydanskfisk.dk udvikles løbende, så dens form, udseende og indhold er letlæseligt. Det er muligt at købe fiskekort direkte på hjemmesiden. En god fiskehistorie er altid velkommen. På hjemmesiden kan man læse om fi-

skeregler med mere, og det er vigtigt, at man med mellemrum tjekker, om der er kommet nye regler eller andet, som I skal være opmærksom på – specielt ved sæsonstart.

Medlemsbladet LYSTFISKER

Der bliver over mailsystemet sendt besked, når den nye udgave af bladet er klar på hjemmesiden. Vi vil dog meget gerne have flere bidrag fra jer medlemmer om jeres oplevelser, når I er ude at fiske eller har andre oplevelser ved vores fiskevande. Det gør bladet mere spændende at læse.

Bestyrelsen

Bestyrelsen i Sønderjysk Sportsfiskerforening arbejder løbende på at sikre, at foreningen og dens medlemmer har adgang til attraktivt fiskevand og at foreningen er synlig i lokalområdet, deltager på diverse messer og udstillinger, arrangerer fiskekonkurrencer, deltager i lystfiskeriet dag og andre tiltag, der skal være med til at sikre Sønderjysk Sportsfiskerforening som en attraktiv sportsfiskerforening de næste mange år.

Til sidst vil jeg gerne takke alle, som er med til at få foreningen til at fungere og har ydet en stor frivillig arbejdsindsats i løbet af den tid som foreningen har eksisteret. En speciel tak til bestyrelsen, som jeg synes gør et kanonarbejde.

PBV Formand Preben Nielsen



Pokaloverrækkelse



Årets ørredfisk.



Årets juniorfangst.



Årets ildsjæl.



Årets kystfangst.

Burfisk på langfart

Af Lars Østergaard Jensen

Da en fiskekutter i efteråret vædrede et havbrug tilhørende Musholm Lax i Storebælt, undslap omkring 70.000 regnbueørreder. Historien trak store overskrifter både hjemme og i udlandet.

I dagene og ugerne herefter drog masser af sportsfiskere af hus for at fange de mellem 3 og 5 kilo store burfisk. Myndighedernes og sportsfiskerforbundets opfordring til at opfiske så mange af dem som muligt, skyldtes, at det ville være en katastrofe for vandløbenes naturlige ørredbestande, hvis og når disse regnbueørreder ville trække op og rode op i gydebankskerne eller æde bæk- og havørredens yngel. Hertil kommer risikoen for overførsel af resistente bakterier, IHN-virus samt spredning af parasitter til de naturlige ørredbestande.

De undslupne burfisk kom langt omkring. Allerede kort efter kunne Sæby Sportsfiskerforening rapportere, at man ved elektrofiskeri i Sæby Å efter hav-

ørreder til strygning havde fanget ikke færre end 41 regnbueørreder, som man formodede stammede fra udslippet ved Musholm 200 kilometer derfra.

Især ved vestkysten af Sjælland og på Fynssiden af Storebælt blev der fanget masser af dem, men selv langs den svenske vestkyst lød meldinger om store regnbueørreder.

Så mon ikke der i løbet af foråret også vil komme flere af dem på land også i Lillebælt, Haderslev Fjord og Genner bugt. Hvis læserne skulle lykkes med dette, vil redaktionen da gerne tage imod fangstrapper.

Et tip: Regnbueørreder opfører sig bestemt ikke altid som havørreden ude på kysten. Generelt lever de nemlig af mindre fødeemner som for eksempel tanglopper og rejer og fanges derfor bedst på små fluer med fluestang eller fisket med bombardafåd.



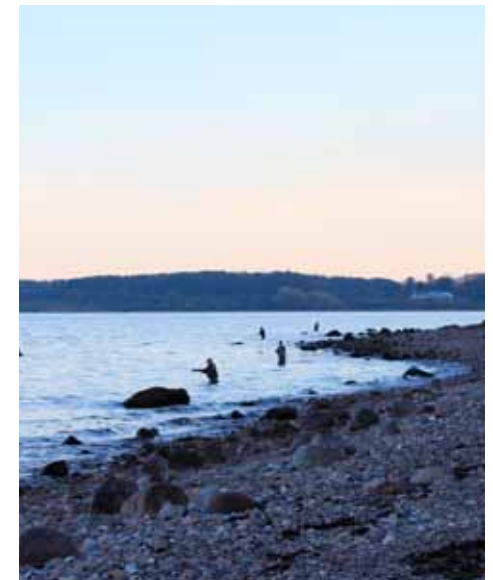
Et monster af en regnbueørred på 5,4 kilo fanget på let fluegrej af Jerk Sönnichsen på Vestsjælland i efteråret.



Den knaldrøde vådflue, Cardinal, har gennem generationer bevist sin fangstevner til ærnes regnbueørred. Her besejlede den skæbnen for en undsluppen burfisk fra Assens, som et halvt år senere var trukket op i et vandløb.



Til sammenligning med de typiske kompakte og haleløse fisk fra havbrug, ses her en vild regnbueørred med hele, perfekte finner, som måske kom til verden ved naturlig gydning i Kolding Å. Den blot 44 cm lange fisk kæmpede som en meget større havørred for friheden.



Selv i høj solskin og varmt sommervand har man chance for at fange regnbueørreder som her ved Flovt Strand.

Laksebrødre

Med venlig tilladelse af forfatter og fotograf Nils Mogensen bringes her et kapital fra hans meget roste bog »Laksefiskeri i Skjern Å – før og nu« udgivet på forlaget Svalbøgen i 2010. Bogen kan stadig købes direkte hos boghandleren for ca. 299,00 eller bestilles hjem til lån fra biblioteket.

Fra Højsviggård ved Sdr. Felding stammer de tre fiskeinteresserede brødre Villy, Gunnar og Arne Kjær-Jensen. Gunnar er død, men Villy og Arne kan stadig berette om store lakседage og om laksefiskeriet i Skjern Å i 1940'erne og i 1950'erne. Villy, som er født i 1926, husker tydeligt krigsårene:

»Vi havde de sidste to kilometer af Skjern Å ind til Borris kommuneskel. Som børn fangede vi skaller og aborrer og engang imellem stallinger. Laksene måtte vi ikke fange. Men da vi blev konfirmeret, fik vi af vores far lov til at få fiskeriet, som ellers var blevet udlejet til et københavner-konsortie. Så gik vi i gang

med at fange de store laks, som der var mange af på vores stykke.

Min første laks fangede jeg en dag, hvor der var rusk og regn. Min bror Gunnar og jeg var gået til åen i en middagspause. Vi fiskede efter stallinger. Pludselig så vi en stor laks, der sprang ovre ved den anden bred ved en sivbusk. »Den skal vi fange«, sagde jeg til min bror.

Vi gik hjem og skiftede til noget kraftigere grej. Jeg kan ikke huske, om vi fiskede med spin eller med flue. Men laksen gik i hvert fald på ved halv to tiden om eftermiddagen.

Vi fik den ikke op før omkring klokken

fem. Nogle laks laver en masse larm, stryger frem og tilbage i åen og er trætte i løbet af 10-20 minutter, andre laks går ned på bunden og borer. Man kan smide jord og sten ned til dem, ja man kan skyde efter dem med et jagtgevær, de flytter sig ikke. Sådan var det med den her laks, men vi fik den i hvert fald op.

Min far startede bilen og kørte til Hvide Sande, hvor fisken blev solgt for 136 kr. Pengene blev brugt til at sætte mine tænder i stand, det havde de trængt til et stykke tid. Jeg fik lavet flere tænder og fik en guldplombe, det kostede 115 kr., så der var også penge til rejsen frem og tilbage til Herning, hvor tandlægen boede.

Penge havde vi ellers ikke mange af dengang. Når vi fiskede, klarede vi os udmærket med en lang bambusstang til et par kroner. Stangen blev købt hos købmanden og rigget til med øjer lavet af kobbertråd, som vi tiggede os til hos elektrikeren. Snøren måtte vi købe, den hed Danyl. Flueliner og hjul købte vi hos DAFI Sport i Herning. Det var nogle billige aluminiumshjul af mærket CAMO, som var produceret i Bjerringbro. Jeg har tre af dem endnu og bruger dem stadig. Det var de samme hjul, der blev brugt til både spinne- og fluefiskeri. Når spinnefiskeriet først på sæsonen var slut, bandt vi en flueline udenpå spinnelinen.

Jeg har aldrig købt en færdig fiskestang, men altid lavet stængerne selv. Efter at have fisket med bambusstænger et stykke tid, lavede jeg en splitcane-stang af nogle store bambusrør, som jeg fik hos en bødker i Skjern. Rørene skar jeg op i strimler og fræsede dem til trekanter, som jeg limede sammen til sekskanter. Det blev der en fiskestang ud af. Senere lavede jeg stænger af glasfiberrør, som jeg købte i samlesæt.



Villy Kjær-Jensens hjemmebunde favorittfluer til laksene i Skjern Å: Red Spinner, Sdr. Felding-fluen/Smedens Flue og Hedefluen.

Under krigen var det svært at købe færdige fluer, derfor begyndte vi at binde fluer selv. Jeg bandt fluer sammen med smedsvend Edmund Michaelsen fra Sdr. Felding. Fluerne blev bundet af fjer, vi pillede fra hønsene i hønsegården, og når mor slagtede høns, blev nakkerne tørrede og gemt. Nogen fluestik havde vi ikke så, vi brugte den store, gamle skruestik i smedeværkstedet.

Devon-spinnere lavede vi også selv på smedens værksted, de blev lavet af kobberrør, som senere blev forsølvet. Vi bandt rødt garn om krogene for at gøre dem ekstra tiltrækkende.

Når vi traf andre lystfiskere, som gik på modsatte side af åen med deres dyre Hardy splitcane-stænger og andre flotte grejer, grinede de somme tider ad os. En dag Gunnar og jeg faldt i snak med et par af dem, anbefalede de os at pakke vores fluer sammen. Det var i april måned, så lystfiskerne mente, det var for tidligt med flue, og at vi hellere måtte sætte en spinner på. Jeg kastede samtidig en flue ud bag en sivbusk på vores side af åen. Med et ordentlig plask røg en stor laks på 9,6 kilo på fluen, og så var det min tur til at grine ad deres spinnere og dyre stænger. Om aftenen var jeg på stationen i Borris for at sende lak-



Villy Kjær-Jensen har altid lavet sine fluestænger selv.



Laks fanget af Villy Kjær-Jensen under Anden Verdenskrig ved Højsviggård.



Arne Kjær-Jensen med laksen på 10,5 kilo. Han har aldrig siden fanget laks i Skjern Å.

sen til København. Jeg traf de samme lystfiskere, og nu ville de købe fluen – en Hedeflue – som jeg havde fanget laksen på, men den var ikke til salg.

Vi har aldrig selv spist nogen af de laks, vi fangede. Det ville være fråds. Alle laks blev solgt og sendt til Vendsysels Handelshus i København, hvor vi fik en god pris for fiskene. Jeg sendte engang to laks af sted på en gang. Fiskene vejede 8 og 9,6 kilo. Laksen på 9,6 kilo er den største laks, jeg har fanget. Den blev gaffet af min bror Arne. Jeg fik 399,50 kroner for fiskene – det skal ses på baggrund af, at en brunkulsarbejder skulle slide en hele uge for at tjene 85 kr.

Et år, jeg tror, det var i 1943, solgte jeg laks for omkring 2.500 kr. De 2.200 kr. blev sat ind på bankbogen, resten af pengene blev blandt andet brugt til et nyt fluehjul og en ny flueline.

En dag, da jeg gik og fiskede, gik Anders Kjær Jacobsen fra Sdr. Felding og fiskede på den anden side af åen, hvor han var med i et konsortium. Han fik en fisk på. Den var på to-tre minutter, så sprang den af. Anders kastede stangen langt hen af græsset, smed sig på jorden og slog armene i jorden. »Nå, hvad er du sur over?«, råbte jeg til ham. »Ja, det kan du vel nok regne ud!«, svarede han.

Min bror Gunnar og jeg fangede også mange ildere i klapfælder, som vi selv lavede. Et ilderskind kostede 150 kr. Vi satte også sakse for oddere, som der var flere af nede ved åen. Et oderskind kunne koste 300-400 kr. Selv et muldvarpeskind kunne vi få 5 kr. for, men man må også tænke på, at der var mangel på næsten alt i krigsårene 1940-1945.

Jeg tænker tit på de tider og de muligheder, vi havde dengang. I dag skal man

være heldig for at få et stykke vildt, hvis man går på jagt. Dog glæder jeg mig over, at man er ved at få Skjern Å laksen tilbage i åen – selvom jeg er ved at være for gammel til at traske rundt derude. Jeg fisker stadig, men holder mig til de mindre vandløb og de bækørreder og regnbueørreder, man kan fange der.«

Sdr. Felding Fluens/ Smedens Fluens

Villy Kjær-Jensens favoritflue til Skjern Å er Sdr. Felding Fluens eller Smedens Flue, som den også kaldes. Villy Kjær-Jensen bandt det første eksemplar af fluen efter anvisning fra smedevenden i Sdr. Felding, Edmund Michaelsen. Senere blev fluen sat i produktion hos DAFI Sport i Herning. Sdr. Felding Fluens eller Smedens Flue er speciel god til havørredfiskeriet sidst på sæsonen. Fluens blev normalt bundet på krogstørrelse 4.

Ophavsmænd: Edmund Michaelsen og Villy Kjær-Jensen
Krop: En ribbet mørk hønsefjer
Hackle: Nakkefjer fra brun italienerhane, flækket og snurret om krognen bag øjer
Vinge: Spidser fra brun italienerhane

En laks gav seks ugers løn

Villys lillebror Arne Kjær-Jensen, var 22 år, da han i 1953 fangede sit livs eneste laks. Et gammelt fotografi, en afregning fra handelshuset og en gammel Skjern Spinner er minder gemt fra en dag, Arne aldrig vil glemme:

»Den 19. april 1953 cyklede jeg hjem fra Øgelund Købmandshandel ved Filskov, hvor jeg var i lære. Jeg skulle hjem til mine forældres hjem i Sdr. Felding. Det var en frisk forårsdag med sol og blæst, rigtigt fiskevejr, så det var en meget dejlig dag at besøge Højsviggård. Skjern Å løber lige nedenfor gården. Vi

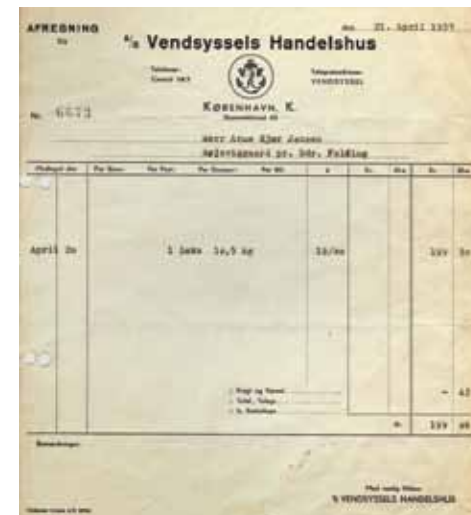
var et par stykker, der skulle prøve fiske-lykken. Den ene gik mod øst, den anden mod vest.

Der gik kun ti minutter, så gav det pludselig et kraftigt ryk i snøren, og jeg havde en stor laks på. Nu var der bare et problem. En så stor laks kan man ikke tage op af vandet uden en fangstkrog, og den gik min bror med.

Heldigvis var der en lystfisker på den anden side af åen. Han havde observeret, at jeg havde bid og hentede min bror. Et kvarter efter var laksen landet. Til vores forundring sad krognen ikke i munden, men i øjet på laksen. Oplevelsen blev dog ikke mindre af det. Fiskens blev taget på en Skjern Å Spinner. Fiskestangen havde min storebror Villy lavet til mig af elmetræ.

Laksen blev omhyggeligt pakket ind i våde aviser og sendt i en trækasse til København.«

Fisken vejede 10,5 kilo, og Vendsysels Handelshus betalte 199,50 kr. for Arnes laks. Dengang var Arne lærling og tjente 35 kr. om ugen. Laksen indbragte altså næsten seks ugers løn!



Afregningssedlen fra Vendsysels Handelshus.

Slevad gravhøj ved Nørreå

Af Lars Østergaard Jensen

Foreningens strækning af Nørreå ved Slevad Bro har altid været meget populær især blandt fluefiskere. Næste gang man er derude bør man dog også afsætte et kvarters tid til at besøge den udgravede dobbelte gravhøj nær åen.

Ved indgangen til gravhøjen i vejsvignet lige øst for Slevad har det daværende Sønderjyllands Amt opsat en informationstavle med følgende beskrivelse:

Bronzealderen (cirka 1.800 til 500 år før Kristus) er landbrugets, gravhøjenes og helleristningernes tidsalder, hvor mennesket blev mere bofast i solide huse i et åbent overdrevslandskab. Modsat stenalderens flint måtte bronzen til redskaberne importeres, og der kom derfor livlig gang i handlen. Den senere

Hærvej, også kaldet Oksevejen, havde sikkert allerede dengang en vigtig rolle som eksportvej for kvæg og huder til de nordeuropæiske markeder, hvor bronzen fandtes. Tusinder af gravhøje ligger endnu i dag som perler på en snor langs den jyske højderyg og datidens vejstrækninger til minde herom.

Gravskik og -form

De ældste bronzealdergrave, som for eksempel Skrydstrup- og Egtvedpigens grave, er rigt udstyrede egekistegrave. Sidenhen på overgangen til yngre bronzealder skiftede gravskikken til brandgrave som i denne høj.

Disse gravurne blev gerne nedsat i solsiden af de gamle storhøje, men kan altså også findes i egne småhøje som

denne ved Slevad Bro, der måske markerede et gammelt vadested. De fleste småhøje er dog desværre for længst blevet ødelagt ved nyere tiders jordarbejde og intensivt langbrug.

Den udgravede gravhøj

Infotavlen viser desuden grundtegn af de to udgravede set fra over oven, tværsnit af stensætning med gravurne samt en rekonstruktionstegn af en urnenedsætning i bronzealderen. Når man træder ind under grantræernes skygge, kommer man snart op på kanten af de gamle stensætninger, der er de restaurerede rester fra en lille gravhøj opført i yngre bronzealder.

I mange år var højen blevet udjævnet ved pløjning, men da markejeren i 1944

stødte på højens randsten, blev Haderslev Museum underrettet. Arkæologerne udgravede den tilbageværende kun 70 cm høje gravhøj. Denne skjulte dog stadig flotte anlæg. I den først mindre høj fandtes en gravurne med brændte menneskeben. Urnen stod i en stensat grube, dækket af en flad sten og omsluttet af en lille kreds med 11 sten. Senere blev højen udvidet imod nordøst til næsten dobbelt størrelse (10 meter). De sydvestlige randsten fra høj 1 indgår i høj 2 og nær midten af denne fandtes der løse, brændte ben og trækul fra endnu en grav. Muligvis har høj 2 rummet flere, men ødelagte begravelser.

Stensætningerne blev på markejerens opfordring bevaret og i 1984 blev anlægget beskyttet ved fredning.



Sommerfoto af randstenene til de to høje.



Her omridset af begge høje set fra syd en vinterdag.

Til globryllup hos bæklampret og grundling

Af Lars Østergaard Jensen

Efter en tilsyneladende uendelig lang vinter og fredningstid kan man 16. april endelig igen fiske i vores vestvendte vandløb. Alt efter temperament er der mest fokus på fiskeriet efter blanklaks eller bækørred, men hold også et vågent øje med alle de andre fine oplevelser, som naturen kan byde på i april og maj.

Med lidt held kan man se to mindre og upåagtede fiskearter, nemlig bæklampret og grundling, som nu begge gyder frit fremme på lave strømmende steder med sand- og grusbund i Nørreå og Gram Å, mens de resten af året fører en skjult tilværelse.

Bæk-, flod- og havlampret

Herhjemme findes tre arter af lampretter; havlampret, flodlampret og den mindste og mest almindelige, bæklampret, der ikke bliver længere end 15-16 centimeter lang. Lampretter – der tilhører dyreklassen rundmunde – er fjernt



Gydende bæklampretter i akvarium fotograferet af Bernd Rene Voss Grimm. Her ses tydeligt de syv gælleåbninger samt sugemunden, som hunnen bruger til at holde sig fast med på gydegrubens sten.

beslægtet med de »ægte« fisk og fulgte en selvstændig udviklingslinje for måske 500 millioner år siden. De er de mest primitive hvirveldyr og mangler kæber og bugfinner, men har til gengæld en kredsformet sugemund bevæbnet med hornetænder. Kroppen ligner ålens og deres skelet består ikke af ben som hos benfisk, men af bruskstykker.

Lampretter har ikke gæller som »almindelige« benfisk, men har forrest på kroppen en blindsæk, der udgår fra fortarmen, som også kaldes gælletarmen. På hver side af denne blindsæk fører 7 åbninger ind til lige så mange gællekamre, som udmunder i en række på overfladen lige bag lamprettens øje. Derfor kaldtes bæklampretten før i tiden også niøje eller negenøje på grund af dens 9 »øjne«; syv gælleåbninger, et øje og en uparret næseåbning på oversiden af hovedet.

Bæklampret (Lampetra planeri)

Den kun op til 16 cm lange bæklampret er den almindeligste og mindste af de tre arter. Den lever hele livet i bække. Under legen i foråret har bæklampretterne ikke øje for andet end hinanden, og derfor har jeg kunnet sidde på hug i vandet og taget fotos og videooptagelser på kort afstand.

Efter leg og gydning dør forældrene, mens klækningen sker allerede efter få dage, hvorefter de blinde og tandløse larver tilbringer 3-5-6 år med af leve af små bunddyr, indtil de et efterår begynder en forvandling sig til voksne dyr og udvikler øjne og sugeskive til at fæstne



En flok legende bæklampretter på lavt vand i Taps Å. Foto LØJ.

sig til sten under gydningen. Om foråret er forvandlingen fuldført og bæklampretten er kønsmoden og klar til at videreføre arten.

Bæklampretter i mormors havedam og på tallerken

Tilbage i 1971 eller 1972 inviterede min klassekammerat Henrik Thimsen mig til at bo hos sin mormor i Gram nogle dage i maj. Vi fiskede først et par dage efter gedder i Slotsøen og købte så dagkort til Gram Å, hvor vi så en stime – troede vi – små ål, der snoede og vred sig nede over bunden. Med en lille ABU Droppen spinner listede vi en halv snes af fiskene op af vandet – (*jeg håber, der findes en forældelsesfrist for store drenges rykfiskeri*) – og transporterede dem hjem til Henriks mormor i en plastpose. Her læste vi os til, at det var bæklampretter og ikke ål. Halvdelen satte vi til livs samme aften – og opdagede, at de smagte me-

re end godt og ikke havde ben. Resten satte vi ud i Henriks mormors havedam, hvor de dog kun overlevede et par dage og endte i maven på mormors kat.

Flodlampret (Lampetra fluviatilis)

Bæklampret er nært beslægtet med den ca. 35 centimeter lange flodlampret, der lever i havet. Her ernærer flodlampretten sig som blodsuger på småtors, sild, brisling og andre fisk. Med tænderne i mundskiven rasper lampretten hul i offerets hud og udskiller et sekret, der opløser væv og forhindrer blodet i at størkne.

I det tidlige forår trækker flodlampret op i vandløb, hvor den overvintrer uden at tage føde til sig og bliver kønsmoden. Hanner ankommer først og bygger en grube af sten. Under legen senere i foråret suger hunnen sig fast til gydegruben, mens hannen (ligesom bæklampretten) sig fast til hunnen og befrugter

æggene, som hunnen afgiver. Flodlampretten yngler herhjemme blandt andet i Storå, Karup Å, Varde Å, Vidå, Brøns Å. Brede Å, Kongeåen, Sneum Å, Varde Å samt Ribe Å.

I Nordsverige skattes flodlampretten højt som spisefisk i sæsonen på grund af dens fedtrige og lækre kød. Fiskene enten ryges, marineres eller steges.

Havlampret (Petromyzon marinus)

Denne kæmpe bliver lidt over 1 meter lang og lever 3-4 år i havet som blodsuger på større fisk som makrel, torsk og laks. Ved Kolding Fjord fangede jeg en gang en mellemstor havørred, der på siden havde et cirka 3-4 centimeter rundt åbent sår forårsaget af en havlampret. Et par år forinden fik man ved elektrofiskeri i Kolding Å en stor havlampret, da man den gang opfiskede gedder i åen gedder til udsætning i Harte-Dons Søerne. Den pågældende dag havde vi derfor allerede en gedde på 5-6 kilo i opbevaringsbaljen. Heri lagde man den af chokket stive og bedøvede havlampret, indtil den kunne sættes ud igen –

efter nogle minutter var den frisk igen og satte sig straks fast på gedden, der gik i total panik.

I Danmark forekommer havlampretten ellers mest i nord- og vestjyske åer som for eksempel Ribe Å, hvor man har kunnet iagttage deres leg og gydning oppe fra broen over åen midt inde i byen.

Grundling (Gobio gobio)

Denne lille bundfisk hører til karpesfiskenes familie og har en nedadvendt mund og to skægtråde. Den bliver normalt til 8-14 cm, men kan dog blive ca. 20 cm. De har en ejendommelig evne til at kommunikere med knirkende lyde.

Den findes i de fleste vandløb i Jylland i større eller mindre antal, i nedre Odense Å samt på Sjælland specielt i Suså-vandsystemet. I gydetiden maj-juni har jeg flere gange set dem i Nørreåen ved Slevad og længere oppe i vandsystemet ved Stepping på lavt vand. Hvis vandet ikke er klart, kan de være svære at opdage, da deres farve falder sammen med bunden. Men da hannen i gy-



Grundling fotograferet i akvarium af Bernd Rene Voss Grimm.



Ved elektrofiskeri i Gram Å fangedes den lille grundling.

detiden får udslet af gydevorter på hoved og forkroppen, kan de hjælpe til at få øje på fisken.

Efter at æggene er afsat på sten eller planter, klækkes ynglen efter 10-30 dage og færdes i små stimer nær bunden. Også de voksne grundlinger holder sig til bunden, som de tager farve efter. Herved ernærer de sig af insektlarver, nymfer, krebsdyr og sikkert også af andre fisks rogn.

Grundlingen står selv på større bækørreders menukort. En fin flue til at imiterer fisken er en dybt fisket Muddler Minnow. Denne amerikanske streamer blev egentlig bundet som en efterligning af en ferskvandsulk, men det skal man ikke tage så tungt. Eventuelt kan man med en spritpen farve fluens hoved bundet af hjortehår i mere mørkebrune nuancer.

Tak

Til sidst vil jeg gerne rette en tak til biolog Henrik Rosendahl Kristiansen i Kolding for gode råd og nyttige tilføjelser.

Henrik har i flere år arbejdet sammen med Professor J. C. Rankin på SDU, som forskede i lampretter. I en periode arbejdede Henrik med at samle organer fra flodlampretter fra Ribe å systemet for Rankin, hvis speciale var fysiologi bl.a. vand og saltbalance.

Som kildemateriale er dertil brugt »Europas Ferskvandsfisk« af Bent. J. Muus og Preben Dahlstrøm samt det store værk »Atlas Over Danske Ferskvandsfisk« af Henrik Carl og Peter Rask Møller.



Muddler Minnow.



Bahamas på godt og ondt

Af Peter Krüger

Torsdag den 9. februar var der blæst til afgang retning Bahamas. Vi mødtes 5 mand; Casper, Frank, Bo, Mike og jeg på hotel i Kastrup. Vi fik en bid mad, og så var det tid til at se, om vi overhovedet kunne sove. Næste dag skulle vi mødes med resten af gruppen i lufthavnen kl. 04.30. Det var godt nok svært at falde i søvn. Forventningens glæde spillede nok ind.

Alt klappede i lufthavnen i Kastrup. Vi skulle mellemlande i London, og der var ikke overmåde megen tid til det næste fly mod Nassau. Selvfølgelig var der en emsig mandsperson, der skulle endevende min og Claus' håndbagage. Der var noget medicin, som han skulle vide alt om og en deodorant, som vi blev be-

lært om vigtigheden af, at den var i en plastpose. Der står i reglerne, at væsker over 100 ml skal i pose, men den her deodorantstik mente jeg ikke kunne være en væske. Det var han fløjtende ligeglad med, og han startede sådan set forfra med sin belæring, indtil jeg fortalte ham, at vi faktisk havde et fly vi skulle nå. Og vi nåede det som de 2 sidste!

Hjem søgt af pirater og turister

Endelig fremme i Nassau blev vi indlogeret på et fint hotel i udkanten af byen, Orange Hill Beach Inn. I døren til receptionen hang et skilt, Fawltly Towers Nassau, en venlig reference til en gammel serie i dansk fjernsyn, hvor den hed »Halløj på badehotellet«. Der var dog

ikke så slemt, som når John Cleese og Manuel hærgede, men den kvindelige tjener formåede, efter flere fejlslagne forsøg på at servere det rette til de rette personer, at vende sig bort med himmelvendte øjne, som om hun ville sige, »Det er ikke min skyld«. Jeg fik for øvrigt, som flere af de andre også, grillet Mahi Mahi, som efter min mening er verdens bedste spise-fisk. Dagen efter var vi på sightseeing i Nassau, hvor vi bl.a. var oppe for at se resterne af Fort Fin-castle, der blev bygget som værn mod pirater for flere hundrede år siden. Nassau, og den del af Bahamas, hvor byen ligger, var hovedsæde for piraterne i Caribien. Det var her de gemte sig, når de havde været på togt. Nu er der et rend af turister i Nassau, for alle de folk der tager på krydstogt i Caribien skal også besøge Nassau. Derfor kommer mellem 5.000 og 15.000 turister væltende ind i byen, roder alle butikker igennem, køber en tarvelig souvenir fremstillet i Kina, før de efter 4 timer skal tilbage på damperen for at få aftensmad. Mens de



sover, sejler de så videre til næste destination.

Optankning

Efter 2 overnatninger skulle vi endelig videre til Acklins Island og Bains Bonefish Lodge, der skulle være vores base de næste 10 dage. Vi blev hentet i lufthavnen Spring Point af Greg, som var vores butler, tjener, rengøringsmand og praktiske gris. Han var hele tiden til rådighed, og han kunne skaffe alt.

På vejen til lodgen holdt vi ind ved 700 Liquor Store, det eneste sted hvor man kan købe øl, vin og spiritus. Der var ikke meget tilbage på hylderne, da vi havde købt forråd af Kalik, den lokale øl, og kokosrom. Der udviklede sig et helt ritual med pre-dinner drinks, hvor de fleste af dagens hændelse, og enkelte løgnehistorier, blev fortalt. Det hører med til sådan en fisketur.

Næsten nærkontakt med haj

Resten af lørdag efter middag blev brugt til fiskeri på de nærmeste flats. Enkelte kørte nordpå, andre sydpå, mens Anne og jeg gik nordover fra lodgen. Anne gik ude på en sandbanke cirka 40 meter fra land, og jeg gik et stykke oppe på bunden, så det måske var nemmere at spotte bonefish. Det er sjældent, at man får øje på fisken. Det man ser først, er faktisk skyggen på bunden, så derfor er høj solskin absolut at foretrække. Den første fisk vi spottede var dog ikke en bonefish, men derimod en tyrehaj på cirka 2 meter, som havde fattet kærlighed til Annes ben. Da den var inde på 2 meters afstand, gjorde hun det eneste man ikke må – spjættede med det ene ben i overfladen, så det plaskede ret meget. Heldigvis blev den »skræmt« af plasket og svømmede videre sydpå. Imens

stod jeg oppe på stranden og holdt vejret, det var alligevel lidt spændende at være vidne til. Disse bull sharks, reef sharks, lemon sharks og nurse sharks skulle senere spille en stor rolle i nogle hyggelige og ret vilde aftenstunder på stranden neden for lodgen.

17 kilometer strækmark i vand

Desværre fik vi en ændring af vejret efter første dag. Vinden gik i vest, temperaturen gik lidt ned, det blev let overskyet, og dermed forsvandt de fleste bonefish ud på dybt vand. Det var i hvert tilfælde den slutning, som de fleste lokale drog ud af de omstændigheder, at vi ikke rigtig fangede noget de første dage. Der blev set, og også kastet til bonefish, men de var meget sky og mange gange flygtede de, når fluen ramte vandet. Det var selvfølgelig megafrustrerende. Ugen før havde et hold danskere vadet i fisk.

På 2. fiskedag skulle Mike og jeg ud med en af de lokale guider, Jacob, som er tilknyttet lodgen. De er 3 guider, som deler holdene mellem sig, og derved hjælper Miss Bain, som ejer lodgen, også de 3 familier. I forhold til en normal dagløn er guidning af turister godt betalt. Vi besøgte 3 store flats langt fra land. Nogle af dem ligger 5 km fra land og er 6-8 kvadratkilometer store. Der er kun mellem 20 og 50 cm vand på hele flat-



ten. På hele dagen så vi 1 flok bonefish, og vi så dem 2 gange, for de var lige, hvor vi ankrede op. Udover det vadede vi cirka 15 km i vand til knæene på delvis mudret bund, så mine hofter var fuldstændig smadret efter den tur.

Op på hesten igen. Næste dags vadedet var kun 12 km lang, så man kommer ikke sovende til sine fisk. Michael fik rekorden med 17 km vadedet i vand og afsluttede med en gåtur på 6 km langs stranden. På trods af alle strabadserne, vejede jeg alligevel 2 kg mere, da jeg kom hjem. Maden var god, og ølterne var kolde. Der blev dog fanget bonefish hver dag. Især Bo var hård til at finde dem, der ville tage fluerne.

Barracuda banker på

Michael, Mike og jeg blev enige om at tage en dag på Chester sammen. Forholdene med tidevand gjorde, at det ville være for højvandet til Real Chester, men da vi passerede, var vi alligevel nødt til at stoppe og kigge. Vi kunne se nogle småfisk vise sig i overfladen, antageligt multer. Pludselig fik Michael øje på en stor barracuda, som kom glidende langsomt. Så fablede han om, at han ikke havde sine barracudafluer med, indtil jeg gjorde ham opmærksom på, at han da havde sin spinnestang. Han skyndte sig op til bilen, flåede stangen ud, og fik



selvfølgelig linen og krogen filtret sammen af bare ophidselse. Mens han fumlede, skød barracudaen ind i flokken af fisk, det viste så, at der var mange flere fisk, end vi kunne se. Multer, snappere og bonefish sprøjtede op af vandet til alle sider. Vi kunne ikke se, om barracudaen fangede noget.

I mellemtiden havde Michael fået styr på grejet, løb ned til vandet og kastede en stor kystwobler efter rovfisken. Den landede med et plask langt fra fisken. Rovfisken vendte dog om og forfulgte wobleren, som Michael spandt ind så hurtigt han kunne. Med rasende fart, en barracuda kan svømme cirka 60 km/t, indhentede den byttet, og vandet eksploderede. Nu gik det lige så hurtigt den anden vej, men denne gang var den spændt fast til en trekrog. Efter en hurtig og tung fight blev den landet, og vi fik taget en masse billeder, før den fik lov til at svømme igen. Vi så den hver dag siden, men af en eller anden grund var den ikke så hugvillig.

Til rokkertræf

Efter 4 dage uden fanget bonefish (jeg havde dog tabt 2) var humøret på lav-

punktet. Jeg sagde, at jeg var træt af sky og skræmte fisk. Claus mente så, at jeg skulle med ham og Anne på Big Flat – i kajak. Men da jeg sad i den, måtte jeg bare sande, at ikke var noget for mig. Så jeg endte med at køre selv. Først på Chester Nord, hvor jeg kastede til og skræmte 2 bonefish. Herefter gik jeg ned til, hvor en kanal kommer ud fra en lavvandet mangrove sø.

Men der vadede jeg lige ind i rokkerens årsmøde! Der var rokker overalt; små, store, grå og sorte, men de var nok en smule frustrerede, for jeg vadede lige gennem deres frokostområde, og de fortrak mere eller mindre alle.

Derefter kørte jeg ned til Real Chester, hvor Michael fangede barracudaen. Nu var der gang i en masse bonefish, der trak rundt i store flokke. Der var trykbølger overalt. Endelig havde jeg heldet og fangede 2 og havde flere hug. Der var vildt mange fisk, så det var ikke så godt, at jeg måtte stoppe, for jeg havde en aftale med Anne og Claus om at samle dem op ved Relief Bay.

Da jeg kom derned, kunne jeg se dem komme padlende, men 30 meter fra land steg Anne ud af kajakken med sin

fluestang og begyndte at søge det lave vand. Claus sagde til mig, at jeg skulle hente min stang, for vandstanden var perfekt. Han gik på land og spottede, og jeg gik 10 meter ude. Pludselig kom der en flok, men vinden var hård og fra en dårlig vinkel. Fluene landede rigtigt, men bare 10 sekunder for sent. Men fiskerne ville det anderledes, for de vendte om, svømmede direkte mod os, og en af dem inhalerede min flue. Det var så nummer 3 den dag. På vejen tilbage, så jeg 1 enlig fisk komme svømmende, jeg kastede til den, skræmte den, og i næste øjeblik huggede en anden fisk, som jeg ikke havde set. Den tog et langt, langt udløb og satte sig i en gren, så jeg måtte vade langt ud for at hente den. Det var nummer 4 den dag, og så var verden pludselig i orden igen.

Hajfeber

Alle de småfisk vi fangede; snapper, grouper og andre fisk blev taget med hjem til at lave rubby-dubby af. De blev skåret og mast, puttet i en spand med store huller og stillet ud på første revle med en tung sten ovenpå. Nu skulle



hajerne have tur – men det var os der endte med at blive trukket rundt i manegen. De sprang linerne, gnavede kroge i stykker, tyggede forfang over og tømte hjul. Den første aften havde vi 9 hajer på uden at lande nogen. Men næste aften fik Mike en nurse shark på cirka 2 meter, og næste dag fik Michael en Lemon shark på cirka halvanden meter

Vi havde i alt 27 haj-hug på agn og landede 2! Anne fik også en haj på spin, en lille lemon shark ude på den åbne kyst. Til efteråret, når de næste hold skal derned, bliver der støbt betonklodser med wirer mellem på stranden ved lodgen. Så kan de, som har lyst til at fiske hajer på svært grej, koble sig på med karabinhager og se, om de så har held til at lande nogle af de store grumme fætre.

Hvis jeg skal prøve at vurdere det lidt fra oven, så var turen fantastisk, men fiskeriet var svært. Ville jeg tage derned igen? Nej, det er for lang tid at være undervejs, synes jeg: 48 timer derned og 36 hjem. Det er jeg nok blevet for gammel til. Kroppen klager over at sidde 8 timer i et fly. Og gratis er det jo heller ikke.



Sønderjysk
SportsfiskerForening

www.sydfisk.dk

Mange fiskere og flotte fisk ved laksepremieren

Af Niels Ole Kjær

Den længe ventede og imødesete laksepremiere den 16. april blev et tilløbsstykke uden lige. Der var fiskere på alle pladser langs både Gram Å og Fladså og parkeringspladserne var fyldt op – desværre var der også flere lystfiskere, som parkerede de forkerte steder. Så min opfordring til alle er at tjekke hjemmesiden og se skiltene for parkering ved åerne. Svære burde det altså ikke være.

Den høje vandstand i ugerne forinden gav forventninger om gode fangster, men de lod vente på sig. Der gik nemlig en times tid, før den første laks blev fanget i Gram Å, men så blev fiskeriet op i gear.

Da dagen var omme, var der blevet

indrapporteret 8 laks på Sønderjysk Sportsfiskerforenings vand. Af dem var de 6 fanget i Gram Å, mens der kun var fanget 2 i Fladså, hvilket er lidt overraskende, idet Fladså plejer at give en del fisk på åbningsdagen.

Derfor gik snakken langs åen om fiskene måske var trukket endnu længere ind i åen, da vandstanden jo har været høj længe. Og ganske rigtig blev der den første dag såmænd også fanget en flot laks på Nørre Å konsortiets vand. Så jo, måske er mange af laksene sust direkte op i Jels Å og Nørreåen. Måske du skal overveje en tur dertil og være en af de første til at fange laks i de 2 fine mindre åer.

Mandag den 17. blev den sidste store



Niels Ole scorede hat trick, idet han for tredje gang i træk fangede en flot laks på premieredagen – denne gang et eksemplar på 91 centimeter og 7.6 kilo.



Laksen huggede efter kast i Gram Å efter at Niels Ole havde fisket 9 timer i Fladså uden at have mærket det mindste der.

laks taget – og vores første delkvote på laks over 73 centimeter er dermed lukket. Ny delkvote åbner 16. juni, som altså bliver en slags minipremiere den dag igen.

Hattrick og jubilæum

De sidste 2 år har jeg fanget laks i Fladså meget tidligt om morgenen på premieredagen. Flere fiskekammerater havde op til dagen stukket til mig, om jeg kunne lave hattrick, men jeg havde snakket lidt udenom – ingen overtro her da ...

Vi startede meget tidligt i Fladså. Vandstanden var god, lidt beskidt vand, men det klarede op i løbet af formiddagen. Der blev ikke fanget mange fisk, ikke set mange fisk og kun mistet 1 eller 2 fisk. Altså langt under hvad Fladså plejer at levere.

Efter mere end 8 timers fiskeri derinde, kørte min bror Arne og jeg til Gram å. Der gik 10 minutter, så krogede jeg en laks.

Den ville straks nedstrøms, men der stod et meget højt træ og foran det lå et væltet træ langt ud i åen. Umuligt at komme ud og rundt om eller over. Så jeg blokerede bremsen helt og holdt laksen på 6-7 meter line for at få den vendt. AL-

DRIG har jeg presset min stang så meget. Jeg var sikker på den ville knække eller linen springe. Men det skete heldigvis ikke.

Laksen blev vendt og jeg kunne begynde »at gå« den opstrøms. Den plaskede af sted i overfladen, forsvandt ind under brinkerne, der var underminerede, var gennem grøde og da den kom i nettet, gik der hul i bunden af nettet, og den var halvvejs på vej ud igen – kaotisk fight fra start til slut. Men det kunne egentlig være sjovt at have haft det på video ...

Laksen var 91 cm og vejede 7.6 kg. Som sædvanligt taget på en FC spinner upstream. Denne gang orange/gul, da min sædvanlige premieredræber rød/gul totalt svigtede mig i år.

Og så tilbage til overskriften: Det er 3. år i træk, at jeg fanger laks på premieredagen. Desuden er det ifølge mine statistikker laks nr. 50, som jeg har haft i nettet gennem de 13 år jeg har fisket laks. Men der er godt nok også gået mange timer og kilometre, mistede spinnere, mistede laks på alle de fisk. Men mange gode oplevelser venter derude, også på dig. Så af sted til åen med en fiskestang.

Hornfiskene kommer

Af Lars Østergaard Jensen



Når giftgule rapsmarker i kombination med en knaldblå himmel forvandler landskabet til et svensk flag, myldrer stimer af langnæbbede hornfisk langs kysterne.

Efter deres lange maraton-svømmetur ovre fra Atlanterhavet vest for Irland og ind i de danske farvand fejler appetitten ikke noget hos de elegante fisk, som derfor er nemme at lokke til hug den



første tid, før hornfiskene starter deres leg og gydning inde i ålegræsset. Mens nogle opfatter dem som forstyrrende elementer ved havørredfiskeriet, elsker mange andre både at fiske og spise dem.

Hornfisk kan fanges med flere forskellige metode med hver deres fordele og ulemper, som vi her vil sætte ord og foto på. Om man foretrækker at overliste fiskene med kunstagn eller fiskestrimler er vel mest et spørgsmål om temperament.

Fiskeri med sild og flåd og små trekroge kan på stille dage være både sjovt og effektivt, men blink og fluer har den åbenlyse fordel, at dem kan man altid have med hjemmefra.

Med blink og pirk og trekrog

Som spinnefisker behøver man ikke at

bruge tid hos fiskehandleren på at købe sildestrimler. Fiskeri med blink og pirk er dertil meget mobil, så man på ganske kort tid kan afsøge lange kyststrækninger.

Det klassiske set up er at montere en lille trekrog størrelse 6-8 for enden af en 5-8 centimeter lang nylonline bag blinket. Når hornfiskene hugger i en vending, fanges nylonlansen af fiskens bagudrettede tænder og glider ned i mundvigen, hvor den lille trekrog fæstner sig i det bløde kød.

Men hornfiskene kan selvfølgelig også kroges og fanges uden at binde en linetavs mellem blinket og trekrogen. Man skal blot udskifte købekrogen med en mindre, spinkelt trekrog str. 6-8.

Fordelen ved trekroge er, at man opnår sikker krogning – men desværre også at man fejlkroger mange af horn-

fiskene i ryggen – noget som de ikke overlever, hvis fiskene springer fri under fighten eller skal genudsættes.

Spinnefiskeri med silketråd

Det er efterhånden nogle år siden, at et par opfindsomme danske sportsfiskere fandt på at udskifte krogen på blinket med et stykke silketråd. Hermed undgår man at fejlkroge hornfiskene. I stedet hænger fiskenes tænder i silketråden. Idéen slog hurtigt an og man kan købe silketråden i mange farver.

Jeg har prøvet metoden flere gange, og kan konstatere, at metoden er lige så effektiv som med en trekrog. Der er dog et lille aber dæbt ved silketråden. Ofte hænger den så godt fast i hornfiskens tænder, at den er umulig at rykke fri uden at skade eller ligefrem hornfiskens næb. Derfor bør man indstille »silkefiskeriet«,





når man har fanget det ønskede antal til husholdningen. Men som sagt – man undgår at rykkroge fiskene.

Med bombardafld og flue

Nogle dage er hornfiskene ikke spor interesserede i et blink eller en hurtig ført pirk. Da kan man ofte i stedet med held prøve med et bombardafld og en flue, enten en streamer, men ofte bedre med en lille rejeflue eller palmerflue. En stor fordel ved metoden er, at man kan servere en lille flue langt udenfor rækkevidden af en fluestang. Bombardafiskeri er

både sjovt og effektivt. De mindre (gerne belastede) fiskes langsomt i små hop ved hjælp af spinstop.

Og endelig skal nævnes, at metoden i ny og næ skam også kan kaste bonusfisk af sig i form af en havørred eller to – og det er vel i grunden ikke så galt!

»Rigtigt« fluefiskeri

Mange har fundet ud af, at man kan forlænge sæsonen ude på kysten i den varme tid ved at fokusere på hornfiskeriet midt på dagen – mens havørreden bedst fanges mellem solnedgang og solopgang. Allersjovest er det med en let fluestang i klasse 3-4-5-6, men der skal nu helst være en smule vind, der rifler vandets overflade.

Hornfiskeriet er Kong Neptuns gave til kystfluefiskeren og især de nye indenfor faget, da »øve-materialet« i maj er kæmpestort. De mange hornfisk gør, at man hurtigt opnår rutine i teknikken. Udover solbriller og en flydeline kan man få brug for et lidt længere forfang af hensyn til hornfiskens utrolig gode syn.



Bruger du Facebook?

Så find Sønderjysk Sportsfisker Forening og følg os derinde for nyheder og meget andet



FISK PÅ KROGEN

FISKEGREJ TIL BILLIGE PENGE

fiskpaakrogen.dk





HALLMANN

SE BEDRE • LEV BEDRE

find flere butikker: www.optik-hallmann.com

 **SKRYDSTRUP
EL-SERVICE**

— strøm er vores styrke

V/ PETER TRAMM · FABRIKSVEJ 11 · 6500 VOJENS · TLF. 74 54 10 29

**Skrot din gamle bil
og få kontanter med hjem...**

Vi gi'r 3.500,- Krogh's Autoophug

Udsigtsvejen 19 · 6510 Gram
Telefon 74 82 27 99 · www.kroghs-autoophug.dk

HT AUTOCENTER ER BLEVET TIL OVE'S AUTO

Vi er flyttet i nye lokaler og har skiftet navn til Ove's Auto. Du vil stadig få den samme gode service og vi reparerer stadig alle biler, uanset mærke og årgang – også i garanti-perioden på helt nye biler.

Vi glæder os til at servicere dig og din bil i vores nye lokaler!



OVE'S AUTO APS

Ørderup Kirkevej 45 Tlf.: 74 83 23 23
6520 Toftlund www.oves-auto.dk

AutoPartner.dk

AutoPartner – For en sikkerheds skyld

DEADLINE
Lystfisker nr. 71
25. juli 2023



HT Autocenter

Dit Automester værksted og Antirustcenter i Sønderjylland

UNDERVOGNSBEHANDLING

Vi tilbyder livslang garanti !



Se mere på:
www.arnumautomester.dk



HT Autocenter
AutoMester® Stensbækvej 13A · Arnum · 6510 Gram
Tlf.: 74 82 65 00

5000
LÆTTJENST

Dyringkær Put & Take

Søen er åben fra 1. marts til 31. oktober



Medlemmer af
Sønderjysk
Sportsfiskerforening
50% på prisen!

Ribe Landevej 152 • 6100 Haderslev